Gemeente Nijkerk – Kort verslag vergadering raadscommissie II van 11 april 2024

Aanvang 19.30 uur, Bedrijfsrestaurant Stadhuis Nijkerk

Aanwezig: de voorzitters: F. Laghmouchi (tot en met begin agendapunt 3), J.J. Lok (resterende deel agendapunt 3) en P.C.M. van Loozen (vanaf agendapunt 4); de commissiegriffier: F.J.A. Meijer-de Leeuw; de leden: M.C. van den Biggelaar (De Lokale Partij), H.J. Bokkers (CDA), P.C.J. Collignon (De Lokale Partij), P.O.G. Hegeman-Mekking (ChristenUnie-SGP), J.J.W. Hofman (CDA), R. van Hussel (VVD), T.G. Kortink (PRO21), F. Laghmouchi (PRO21), J.J. Lok (ChristenUnie-SGP), P.C.M. van Loozen (De Lokale Partij), I.H. Moes (PRO21), S. Ooijevaar (PRO21), J. van Putten (ChristenUnie-SGP), L.W. Rakhorst (CDA), M.C. van der Stelt (VVD), P.M. van der Weijer-Feuerstein (CDA); namens het college: burgemeester G.D. Renkema (agendapunten 3 en 7) en wethouder C.J. Windhouwer (agendapunten 4 tot en met 6); ambtelijke ondersteuning: B.J. Verburg (agendapunt 3), A. Meijerink (agendapunten 4 tot en met 6) en M. Cocheret (agendapunt 7). Verder zijn bij agendapunt 3 aanwezig: J. Doorakkers (lid van de Rekenkamer Vallei en Veluwerand) en E. van de Torre (onderzoeker) en bij agendapunt 7: J. van der Tak (voorzitter Commissie Strategische Agenda Regio Foodvalley) en H. Kievit (lid Commissie Strategische Agenda Regio Foodvalley).

1. Opening en vaststelling van de agenda
De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Langetermijnagenda
Er zijn geen opmerkingen over de openstaande moties en toezeggingen. Hiermee zijn de wijzigingen in de teksten en de voorgestelde afdoeningen vastgesteld.

3. Rekenkamerrapport Ondermijning ‘Nieuwe ronde, nieuwe kansen’
De commissieleden bespreken het rapport. Allen bedanken allereerst de Rekenkamer voor het gedane onderzoek. Mevrouw Van de Weijer-Feuerstein (CDA) benoemt dat de conclusies en aanbevelingen voor haar fractie herkenbaar zijn. De heer Van der Stelt (VVD) geeft aan als rode draad in het rapport te zien dat er in de gemeente Nijkerk veel vermoedens zijn van vormen van ondermijning en dat de gemeente Nijkerk in verhouding tot andere gemeenten meer risico’s kent, maar vraagt zich af hoe realistisch het is wat we als gemeente kunnen doen om e.e.a. te voorkomen. Mevrouw Van Loozen (De Lokale Partij) benoemt dat we weliswaar een nieuw plan van aanpak Ondermijning en een nieuw Integraal Veiligheidsplan (IVP) hebben, maar dat er desondanks hard gewerkt moet worden. De heer Van Putten (ChristenUnie-SGP) geeft aan het van belang te vinden nog beter te willen inzetten op preventie en de aanpak van ondermijning. Mevrouw Moes (PRO21) benoemt dat het goed is dat er sinds het rapport al acties zijn ondernomen, zoals het vaststellen van het nieuwe IVP, waardoor een aantal aanbevelingen al is uitgevoerd.

Vervolgens geven de commissieleden aan over welke punten zij nog met elkaar willen spreken. Na een ordevoorstel worden deze bespreekpunten niet allemaal behandeld, maar worden de aanbevelingen van de Rekenkamer als uitgangspunt voor de bespreking genomen. Daarbij geven de commissieleden hun reactie op de 7 aanbevelingen en stellen ze vragen aan elkaar, aan de rekenkamer en aan de portefeuillehouder.

1. Formuleer als gemeenteraad concrete doelen voor de aanpak van ondermijning en vraag het college tevens een visie op de aanpak van misstanden rondom arbeidsmigranten te formuleren.

De commissieleden geven aan dat deze aanbeveling niet hoeft te worden overgenomen, omdat inmiddels al een nieuw IVP en een nieuw plan van aanpak Ondermijning is vastgesteld. Het nieuwe IVP mag volgens de commissie nog wel iets concreter worden, maar ze ziet dat niet echt als rol van de raad. Mevrouw Moes benoemt dat het rapport wellicht aanleiding geeft om het plan van aanpak Ondermijning te actualiseren en dit dan met de raad te bespreken, waarbij het college een voorzet kan geven voor concrete doelen. Burgemeester Renkema reageert hierop en geeft onder meer aan dat het college een Uitvoeringsprogramma heeft gemaakt, waarin vrij concrete doelstellingen staat. De raad zal een rapportage ontvangen over de behaalde of nog te behalen doelstellingen. Verder benoemt hij dat het college in de bestuurlijke reactie bij het rapport heeft benoemd welke acties het college al heeft ondernomen of nog gaat ondernemen.

2. Dring er als raad bij het college op aan te zorgen voor verbetering van hun informatiepositie en voor een betere onderlinge afstemming, samenwerking en informatie-uitwisseling met alle netwerkpartners (veiligheidsregio's, politie, omgevingsdiensten en provincies).

De commissie geeft aan dat het college inmiddels al veel heeft opgepakt. Het overnemen van de aanbeveling wordt door de commissie vooral gezien als een stimulans om te zorgen voor nog meer verbetering. In het op te stellen raadsvoorstel zal aan deze aanbeveling het woord 'verdere' worden toegevoegd (dus: verdere verbetering van etc.).

3. Verzoek het college een actieplan op te stellen om de aanpak van ondermijning nadrukkelijker onder de aandacht van inwoners en bedrijven en alle gemeenteambtenaren te brengen. Doorbreek gezamenlijk (waar mogelijk) de cultuur van 'we lossen het zelf wel op'.

Mevrouw Van Loozen geeft aan deze aanbeveling te herkennen en graag te willen overnemen. Mevrouw Moes benoemt dat er al veel plannen zijn, waarin de gevraagde acties al zijn benoemd (o.a. IVP, plan van aanpak Ondermijning, Uitvoeringsprogramma Veiligheid). Ze geeft aan daarom geen behoefte te hebben aan nog een extra plan. Geconcludeerd wordt om deze aanbeveling wel over te nemen, maar daarbij dan een verwijzing te maken naar de al bestaande plannen en acties en vooral te kijken waar nog iets aanvullends noodzakelijk is.

4. Verzoek het college een intern meldpunt voor ambtenaren in te stellen.

De commissie geeft aan dat het niet nodig is deze aanbeveling over te nemen, omdat het college deze al heeft opgepakt.

5. Verzoek het college om periodiek informatie over ondermijning, acties en maatregelen te delen met de raad, zodat de status en voortgang te monitoren zijn en de raad zijn controlerende taak kan uitvoeren.

Geconcludeerd wordt deze aanbeveling over te nemen.

6. Adviseer het college zich actief in te spannen om te zorgen voor rust en stabiliteit binnen het veiligheidsteam, zodat de aanpak van ondermijning opgepakt kan worden. Steun voor het team en de aansturing zijn belangrijk zodat goede planvorming tot meer actie kan leiden. Laat het college nagaan of de beschikbare capaciteit voldoende is voor de gemeentelijke ambities en plannen. Gezien de huidige beperkte capaciteit en het feit dat alleen maar meer taken aan gemeenten worden gedelegeerd moeten prioriteiten worden gesteld, zodat de beschikbare capaciteit zo effectief mogelijk kan worden ingezet.

De commissie kan zich vinden in het 1e deel van deze aanbeveling. Voor wat betreft het 2e deel (capaciteit en het stellen van prioriteiten) wordt benoemd dat dit ook afhankelijk is van het budget dat je als raad beschikbaar wilt stellen voor Veiligheid. Verder wordt opgemerkt dat er in de nieuwe plannen al diverse prioriteiten zijn benoemd. Geconcludeerd wordt om deze 2 aandachtspunten in de aanbeveling te verwerken.

7. Vraag het college om de Wet Bibob breder toe te passen, dus op alle beleidsterreinen en niet uitsluitend bij risicobranches.

Geconcludeerd wordt deze aanbeveling over te nemen.

De voorzitter concludeert dat er een raadsvoorstel zal worden opgesteld, waarin het college zal worden gevraagd de aanbevelingen van de Rekenkamer uit te voeren, voor zover deze nog niet zijn of worden uitgevoerd.

4. Circulair Actieprogramma 2024-2027

De commissieleden bespreken het voorstel. Zij geven allereerst aan dat het belangrijk is dat de gemeente zich zo veel mogelijk inspant om de landelijke doelstelling te halen. Verder wordt gevraagd of de in het voorstel geschetste ambitie en het ambitieniveau wel hoog genoeg is. Daarnaast worden zorgen uitgesproken over de haalbaarheid van de plannen binnen onze gemeente. Tot slot geven enkele commissieleden aan dat het raadsvoorstel niet altijd even goed zelfstandig leesbaar was.

Vervolgens geven de commissieleden aan over welke punten zij nog met elkaar willen spreken. Deze bespreekpunten worden behandeld. Daarbij geven de commissieleden hun reactie en stellen vragen aan elkaar en aan de wethouder.

Tijdens de bespreking komen onder meer de volgende punten aan de orde:
- In het voorstel wordt niet altijd even concreet en helder beschreven wat we nu precies gaan doen, wat de samenhang tussen de verschillende acties is, welke doelstelling wordt behaald met welke actie en hoe de voortgang van de acties wordt gemonitord;
- Het betrekken van de maatschappij bij dit programma, zodat de acceptatie wordt vergroot en het programma succesvol kan zijn;
- De samenwerking op regionaal niveau;
- Het informeren van de raad over de voortgang;

Wethouder Windhouwer zegt toe de raad via de jaarrapportage over Duurzaamheid op de hoogte te houden van de voortgang van de acties uit het Circulair Actieprogramma.

Het voorstel blijft wat de commissie betreft met debat geagendeerd staan voor de raadsvergadering van 25 april 2024.

5. Actieprogramma van afval naar grondstof 2024-2028
Als inspreker is aanwezig de heer M. Kneppers, namens de oudpapiercommissie van De Eshof in Hoevelaken. Hij geeft aan graag te zien dat de huidige papierbak – ook na 2026 – wordt behouden voor het inzamelen van oud papier.

De commissieleden bespreken vervolgens het voorstel. Ze geven aan over welke punten zij met elkaar willen spreken. Deze bespreekpunten worden behandeld. Daarbij geven de commissieleden hun reactie en stellen vragen aan elkaar en aan de wethouder.

Tijdens de bespreking wordt onder andere gesproken over:
- De frequentie van het ophalen van het GFT-afval;
- De uitgaven voor communicatie en pilots (o.a. over belang van afvalscheiding);
- De moeite die non-profit organisaties moeten doen om een container te krijgen;
- Het belang van het goed scheiden van (rest)afval (o.a. luiers), zodat de grondstoffen zo veel mogelijk kunnen worden hergebruikt;
- De wijze van het ophalen van oud papier;
- De Ja-Ja stickers;
- De vraag waarom er wordt voorgesteld geen grote restafvalcontainers meer uit te geven;
- De voorgestelde tariefstijging voor het ledigen van een grote restafvalcontainer;
- GFE-inzameling bij hoogbouw (oproep om juist te investeren in ondergrondse containers voor PMD-afval en naar alternatieven te kijken voor de inzameling van GFE-afval; de wethouder geeft aan hierover te zullen nadenken).

De heer Collignon (De Lokale Partij) kondigt aan een amendement voor te zullen bereiden voor wat betreft de frequentie van de GFT-inzameling. De heer Hofman (CDA) geeft aan zich te beraden op een amendement over de (hoogte van de) uitgaven voor communicatie en pilots.

Het voorstel blijft wat de commissie betreft met debat geagendeerd staan voor de raadsvergadering van 25 april 2024.

6. Kader aanbesteding verwerking restafval
Dit voorstel wordt niet inhoudelijk besproken. De commissie geeft aan dat dit wat haar betreft zonder debat kan worden geagendeerd voor de raadsvergadering van 25 april 2024.

7. Strategische agenda Regio Foodvalley
De commissieleden geven allereerst aan belang te hechten aan een goede samenwerking in de regio en zien de consultatienotitie als een goed uitgangspunt om te spreken over de wensen voor een nieuwe Strategische Agenda.

De bespreking vindt vervolgens plaats aan de hand van de vragen die gesteld zijn in de consultatienotitie. Hierbij geven de commissieleden hun reactie en stellen zij vragen aan elkaar, aan de portefeuillehouder en aan de heren Van der Tak (voorzitter Commissie Strategische Agenda) en Kievit (lid Commissie Strategische Agenda).

1. Wat verwacht u van de Strategische Agenda?

De heer Van Hussel (VVD) geeft aan dat de Strategische Agenda per definitie vrij abstract is, maar dat hij de door het college in de consultatienotitie genoemde inhoudelijke belangrijke punten voor Nijkerk verwacht terug te zien in de Strategische Agenda.
De heer Van den Biggelaar (De Lokale Partij) geeft aan dat de Strategische Agenda een denkrichting bevat, van waaruit de plannen verder worden uitgewerkt. Hij verwacht vooral een consistente voortzetting van het huidige beleid, waardoor de regio een betrouwbare partner blijft.
De heer Kortink (PRO21) verwacht dat in de Strategische Agenda de ambitie van de regio staat, welke vervolgens wordt vertaald naar concrete plannen. Hij wil graag dat er in de agenda ruimte is voor de energietransitie en dat er gezorgd wordt dat iedereen in de regio een eerlijke kans krijgt.
De heer Lok (ChristenUnie-SGP) verwacht dat de nieuwe Strategische Agenda qua vorm en opzet een voortzetting is van de huidige agenda, met dezelfde 3 stakeholders (Overheid, Onderwijs, Ondernemers). Verder geeft hij aan graag te zien dat er meer focus is, minder verschillende projecten en meer aandacht voor het verkrijgen van maatregelenpakketten en een goede verdeling daarvan binnen de regio.
De heer Bokkers (CDA) doet de oproep aan de regio om zich vooral te richten op thema's en ambities die passen bij het profiel en op haalbare projecten.

2. Met welke strategische (toekomstgerichte) thema's bent u bezig waarbij u meerwaarde ziet in regionaal samenwerken binnen de Regio Foodvalley?

De heer Van Hussel geeft aan deze vraag graag te willen verbreden ook te willen kijken naar samenwerkingen met bijvoorbeeld regio Amersfoort of Utrecht. Regio Foodvalley is volgens hem 'te klein' voor bijvoorbeeld de opgaven voor woningbouw en mobiliteit/bereikbaarheid.
De heer Van den Biggelaar geeft aan dat de thema's uit de huidige Strategische Agenda logisch op elkaar aansluiten. Belangrijke thema's zijn volgens hem in ieder geval mobiliteit, circulaire economie, KennisAs MBO/maakindustrie. Verder ziet hij als mogelijke nieuwe thema's de KennisAs HBO/procesindustrie en de bestrijding van ondermijning en criminaliteit met speciale aandacht het buitengebied.
De heer Kortink geeft allereerst aan zich aan te sluiten bij de opmerking van de heer Van Hussel over het breder willen kijken naar regionale samenwerking. Verder geeft hij aan een goede gezonde leefomgeving belangrijk te vinden en de thema's voedsel- en eiwittransitie gekoppeld aan de landbouw.
Volgens de heer Lok moet blijvend aandacht worden gegeven aan wonen, mobiliteit, energie, welke ook al breder dan alleen binnen regio Foodvalley opgepakt worden. Verder geeft hij aan dat de thema's voedsel en circulaire economie voor zijn fractie belangrijk zijn.
De heer Bokkers benoemt als belangrijke thema's om samen te werken de landbouwtransitie (o.a. RPLG), de aanpak van de netcongestie, energietransitie, innovatie voedselproductie en -verwerking.

3. In de brief van de Commissie Strategische Agenda zijn thema's geschreven waarop we moeten samenwerken en willen samenwerken. Op welke thema's en ambities zou u focus willen leggen?

De heer Van Hussel geeft allereerst aan dat veel thema's die in de brief zijn genoemd al aan de gang zijn of soms ook elders zijn belegd. Verder roept hij op om als regio een focus aan te brengen op de meest belangrijke zaken. Dat zijn volgens hem het OV en de bereikbaarheid. De heer Van den Biggelaar benoemt als belangrijkste thema's en ambities: mobiliteit, energie en netcongestie. Volgens de heer Kortink zou de focus moeten liggen op de bereikbaarheidsagenda (OV / snelle fietsverbinding), de woondeals, nationaal programma landelijk gebied. De heer Lok geeft allereerst aan dat veel zaken al in regionaal verband worden opgepakt om dat het Rijk dit van de regio vraagt of omdat dit al eerder is besloten. Volgens hem zou de focus van Regio Foodvalley moeten liggen op voedsel en alle andere activiteiten moeten daaraan gelieerd zijn, zoals bv. scholing, goede mobiliteit, werkgelegenheid, woningbouw. De heer Bokkers zou graag zien dat de focus moeten worden gelegd op de landbouwtransitie, de circulaire economie en innovatie.

4. Gezien de samenvatting van de huidige strategische agenda:
    a. Herkent u zich in de geschetste beelden en het profiel van Regio Foodvalley?

Alle commissieleden geven aan zich te herkennen in de geschetste beelden en het profiel van Regio Foodvalley.

    b. Waar wilt u het profiel van Regio Foodvalley aanvullen dan wel nuanceren?

De heer Van Hussel geeft aan anders te kijken naar de bevolkingsgroei en te verwachten dat we als regio nog meer op ons af krijgen dan is geschetst. De heer Kortink zou graag zien dat in het profiel extra aandacht wordt geven aan de natuur, mede gelet op de verwachte bevolkingsgroei. De heer Bokkers doet de oproep om het profiel haalbaar en niet te complex te maken en wijst op de keerzijde die het streven naar een topregio volgens hem heeft wat betreft de beschikbaarheid van buitengebied en open ruimte. Verder geeft hij aan graag te willen inzetten op het verkrijgen van middelen voor binnenstedelijke verdichting en revitaliseren van bestaande bedrijfsruimte.

De heer Van der Tak bedankt de commissieleden voor hun inbreng. De voorzitter concludeert dat er voldoende over het onderwerp is gesproken. De inbreng van vanavond zal worden meegenomen bij het verder opstellen van de Strategische Agenda. Deze zal vervolgens eerst voor het indienen van wensen en bedenkingen aan de raad worden voorgelegd en daarna ter besluitvorming.

8. Regionale samenwerking

Er zijn geen mededelingen.

9. Mededelingen van raad en college

De heer Renkema deelt mee dat er ruim 2000 reacties zijn ingediend bij de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) Programma Ruimte voor Defensie. Defensie verwacht dat ze eind mei op de binnengekomen reacties kan reageren. Daarna zullen er verschillende gebiedsbijeenkomsten worden gehouden.

10. Sluiting

De vergadering wordt om 23.40 uur gesloten.

Opgesteld te Nijkerk op 22 april 2024.

De commissiegriffier,	De voorzitters,
F.J.A. Meijer-de Leeuw	F. Laghmouchi, J.J. Lok en P.C.M. van Loozen